

Kako podajamo knjige v roke otrok? ali Izposoja kot statistika in poslanstvo šolske knjižnice



How Do We Offer Books to Children?
or Renting Books as Statistics
and a School Library Mission



Irma Krečič Slejko

UDK 027.8:025.6

Izvleček

V članku sem razmišljala o osnovnem poslanstvu šolske knjižnice – izposoji – oziroma o načinu, kako podamo knjige v roke otrok. Na podlagi praktičnih izkušenj sem iskala teoretične podlage in razlage, ki bi osvetlile pomen te dejavnosti. Pogosto se kot temeljna naloga šolske knjižnice šteje zgolj sama izposoja in za merjenje strokovnega ugleda knjižnice štejejo statistična poročila. A izhajajoč iz dejstva, da je način izvedbe te dejavnosti tisti, ki omogoča prenos našega odnosa do knjige in branja na učence, sem s pomočjo različnih strokovnjakov iskala odgovore na zastavljeno vprašanje, kako podajamo knjige v roke otrok.

Ključne besede

šolska knjižnica,
poslanstvo, izposoja

Keywords

school library, mission,
book rental

Abstract

The paper presents my reflections on the school library's main mission – renting books and the way books are offered to children. Based on practical experience, I searched for a theoretical basis and explanations that would highlight the importance of this activity. The school library's most important mission, based on statistics reports, is often the activity that can promote or diminish its reputation. On the premise that the way this activity is performed is what allows the transfer of our attitude and reading culture to students, I tried to answer this question with the help of different experts.

S kakšnim odnosom do knjige in šolske knjižnice naši učenci zapustijo osnovno šolo v devetem razredu?

UVOD

Kakšen cilj ima delovanje šolske knjižnice? Kašen pomen ima izposoja gradiva kot njena temeljna naloga? Koliko gre zgolj za statistiko in koliko za motivacijo branja v širšem pomenu besede? Vzgojno-izobraževalni sistem je zasnovan tako, da se v njem vzgajajo bodoče generacije naroda, ki bodo krojile usodo prihajajočih rodov. Zato se je dobro poglobljeno zazreti v cilj, čeprav je pomembnejša pot. Na katerem delu poti smo z našim strokovnim delovanjem in kako je zasnovana hoja po njej? Če se bomo zavedali velike odgovornosti osnovnošolskega sistema, vključujoč opolnomočenje učencev s sposobnostjo visoke ravni bralne pismenosti, bomo lahko krepili korake na naših strokovnih poteh in smereh ter posledično v sodelovanju z družinami in širšo skupnostjo vzgajali samozavestne, vedoželjne mlade ljudi. Ti pa bodo – oziroma so že – jedro naše družbe.

»Pri Anžetu in Lučki niso imeli veliko stvari. Niso imeli televizorja. Niso imeli avtomobila.

Niti hiše niso imeli. Toda Anže in Lučka sta imela knjige ... na tisoče knjig.

Bilo so naložene in nagrmdene, kopičile so se, lovile ravnotežje in se naslanjale druga na drugo na vseh mogočih mestih.

Knjige so se nabirale po vseh kotičkih njunega doma, dokler nekega dne ... zanje ni bilo več prostora.

Morali so jih odpeljati. Ampak potem je bilo vse drugače.

...

Očka je na glas prebral prvi stavek, nato drugega. Zgnetli so se poleg luči in prisluhnili zgodbi. Ko je tisto noč tema zagrnila mesto, je bil neki domek bolj razsvetljen od drugih.

Naslednjega dne so si družinski člani zehaje voščili dobro jutro. Še nikoli si niso bili tako blizu. Krmežljivih oči in srečni so se odpeljali v sveže jutro ... Anže in Lučka sta točno vedela, kam so namenjeni.

V KNJIŽNICO.

Anže in Lučka nista imela veliko stvari, a imela sta vse, kar bosta kadarkoli potrebovala.«

(Carnavas, 2015, str. 1–29)

KNJIGE

Za iztočnico sem si izbrala zgodnico o otrocih, ki sta imela rada knjige. Že nekaj let jo pripovedujem učencem prvega razreda, ko jih v tednu otroka prvič pospremimo v šolsko knjižnico. Takrat jim žarijo oči, njihovo srce posluša in knjige so jim nekaj lepega. Ponosno prejmejo člansko izkaznico, si prvič samostojno izposodijo prvo knjigo, se srečajo s šolsko knjižnico, knjižničarko, potopijo se v svet zgodb in ilustraciji. Devet let so ti otroci učenci naše šole. V tem času se naučijo pisati, brati, računati, govoriti tuje jezike, pridobijo veliko informacij, znanj in veščin z različnih področij človeškega vedenja. Kaj vse se jim dogaja na tej poti devetih let? Kakšna je pri tem funkcija šolske knjižnice? Kako jih obdamo s knjigami? Kako jim ponudimo zgodbe? Kakšne strokovne knjige jim izposojamo za seminarske naloge, govorne nastope, referate, plakate? Kakšen pomen ima izposoja gradiva, referenčni pogovor, obdanost s knjigami in revijami, prostor umirjanja, dostop do uporabe računalnikov? Koliko žara v očeh, posluha srca in lepote knjig jim lahko privzgojimo ali priučimo? Kako to izvajamo? Koliko smo pri tem uspešni? S kakšnim odnosom do knjige in šolske knjižnice naši učenci zapustijo osnovno šolo v devetem razredu? To so izhodiščna vprašanja za razmišljanje, iskanje odgovorov v teoriji in predvsem v praksi.

POSŁANSTVO ŠOLSKÉ KNJIŽNICE

Prav šolska knjižnica je tista, ki edina od vseh vrst knjižnic k sebi povabi in sprejme vsakega šolajočega se državljana brez izjeme, je tista knjižnica, ki je najbolj demokratična od vseh, zato bi morala biti tudi najbolj pravična do vseh, vsem brez izjeme bi morala nuditi enako kakovost in enak obseg storitev, brez razlik zaradi kakršnihkoli omejitev v zvezi s sredstvi, prostori, kadri ali zaradi drugih omejevalnih faktorjev za izvajane celovitega poslanstva šolske knjižnice (Bahor, 2015, str. 20).

Demokratična, pravična, enakovredne možnosti in enakovreden obseg storitev za vse – tak je kodeks našega poslanstva. Če želimo, da bodo šolske knjižnice danes in v prihodnosti



**Šolska knjižnica
ima za cilj oblikovati
in urejati zbirko
gradiva, jo primerno
hraniti in predvsem
izposojati. Cilj
izposoje pa je dvig
kulture, predvsem
bralne.**

delovale v razumevanju omenjenih pojmov, se moramo najprej zavedati njihovega pomena.

Šolska knjižnica ima za cilj oblikovati in urejati zbirko gradiva, jo primerno hraniti in predvsem izposojati. Cilj izposoje pa je dvig kulture, predvsem bralne. Zato je zelo pomembno, kako jo načrtujemo, izvajamo, evalviramo in predstavimo.

»Zvišanje posameznikove bralne kulture se ne kaže le kot povečana bralna dejavnost (npr. število prebranih knjig), temveč predvsem kot razvoj bralca. Zlasti je pomembno, da si posameznik želi postati kompetenten bralec ...« (Kulturno-umetnostna vzgoja, 2011, str. 23).

V izhodišču je šolska knjižnica prostor, obdan s knjigami, ki so urejene po predpisanih standardih. Njen cilj je izposoja tega gradiva, branje kot aktivnost in razvoj bralca – delovanje sodobne šolske knjižnice je ključno prav v tem segmentu, zato mora biti izposoja gradiva oplemeniten z referenčnim pogovorom. Ta pa je toliko bolj kompetenten, kolikor bolj kvali-

tetne so ostale dejavnosti knjižnice, ki spodbujajo stik med učencem in šolsko knjižničarko.

Tu naj izpostavim medpredmetno povezovanje pri izvajanju ur knjižničnega informacijskega znanja, razstave, dramske in filmske dejavnosti, organizacijo kulturnih dni in prireditev, ustvarjanje šolskih glasil, spodbujanje pozitivne klime v prostorih šolske knjižnice, sodelovanje v projektih šole, v dejavnostih z drugimi kulturnimi ustanovami, ustvarjalen odnos z ostalimi strokovnimi delavci šole in njenim vodstvom itd. Te in še nekatere druge dejavnosti odpirajo vrata v šolsko knjižnico. Ko so v njej učenci in učitelji, je krog sklenjen, saj lahko sledi izposoja gradiva, vračanje, ponovni obisk in tako naprej. Izposoja gradiva pa ni le orodje za statistiko, ampak predvsem spodbuda, da učenec knjigo odpre in začne z branjem. Tam se potem zgodi trenutek žara v očeh, odprtega srca in lepota knjige. V ponavljajočem se ciklusu te dejavnosti pa učenec razvija branje in postaja kompetenten bralec. S tem dviguje svoje bralne zmožnosti in posledično

**Kaj potrebujejo
otroci? Poleg
varnega družinskega
okolja še spodbudno
in motivirajoče
šolsko okolje.**

Šolsko leto 1885-86.

Pouk je prišel 5. oktobra. Med šolskim letom so umrli sledeči učenci: 15. aprila učenka Annelija Orel, 17. aprila Anton Kretič iz Ferč, 18. maja Francka Kante iz Šmarin; dne 26. februarja pa so se udeležili pogreba prijateljice šole Rozalija Gruntar. Iz njene zapuščine se je 5 gld. paralo bilo med prve učence. Ignacij Gruntar, notar v Logatcu, je daroval 5 gld za nakup knjig šol. knjižnici. Dne 8. junija je šola nadarovala okr. šol. nadzornike Fr. Vodopec. Zupanstvo je posarilo 8 gld. 36 kr za obdaritev najprijet

Prepis podčrtanega besedila: Ignacij Gruntar, notar v Logatcu, je daroval 5 gld. (goldinarjev) za nakup knjig šol. knjižnici.

Slika 1: Izpis iz Šolske kronike šole v Šmarjah

sposobnosti učenja oz. kot je zapisano v brošuri *Standardi za učenca 21. stoletja* (2011): branje je temeljna spretnost za učenje, osebnostno rast in užitek, ki od dekodiranja seže do interpretacije ter razumevanja novih spoznanj.

»Šolske knjižnice so nujno potrebne pri razvoju učnih spretnosti. Šolske knjižnice

zagotavljajo enakopraven fizični in intelektualni dostop do virov in orodij, ki so potrebni za učenje v toplem, spodbudnem in varnem okolju. Šolski knjižničarji sodelujejo z drugimi pri zagotavljanju poučevanja, učnih strategij in praktične uporabe temeljnih učnih spretnosti, ki so potrebne v 21. stoletju.« (*Standardi za učenca 21. stoletja*, 2011, str. 6)

- 10 -

Šolsko leto 1890-91

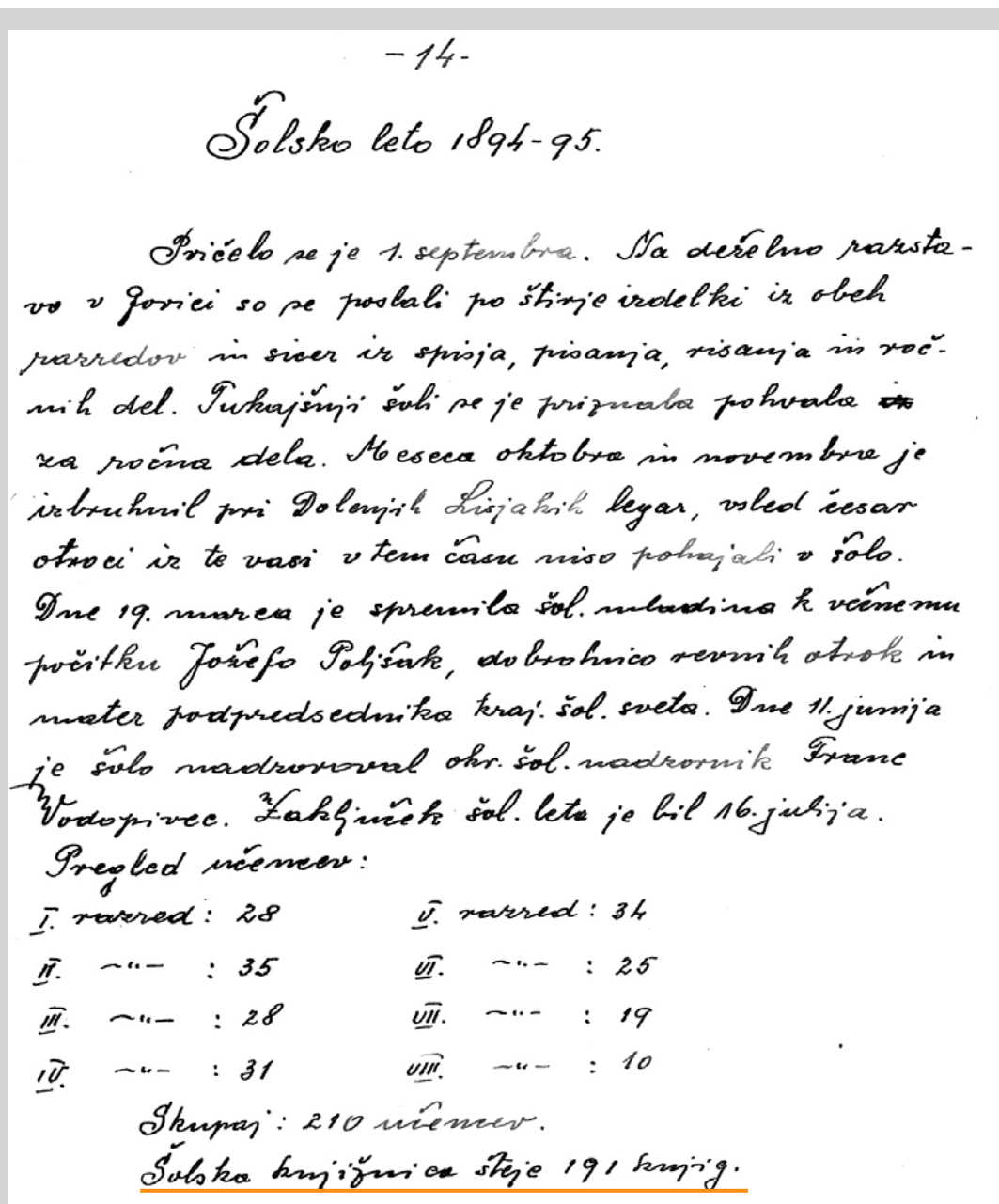
se je pričelo dne 1. septembra. Takoj po pričetku šol. leta je okr. šol. svet poslal zastopnika Ambroža Poniča da poišče prostor za drugo učilnico. Ker ni bilo mogoče najti primerne prostora, je sklenil okr. šol. svet zidati novo šolsko poslopje. V ta namen se je sestala dne 22. septembra 1890. komisija, katero so tvorili Fr. Vodopivec, okr. šol. nadzornik, Angel Casagrande, Filip Trpin in Jorip Pavlica kot zastopniki okr. šol. sveta ter Franc Gruntar, Jožef Poljšak, Ivan Hudriš in Janko Khavos kot zastopniki kraj. šol. sveta in slednjič Franc Gruntar in Filip Stulčji kot zastopnika občine. Po pregledu raznih prostorov, so se končno ujediniли za sedanjega. Dne 6. februarja 1891. je okr. šol. svet z odlokom št. 238 razširil tučejšnje enoparrednico v duoparrednico. Dne 19. junija je daroval Ignac Gruntar, notar v Logatcu 5 gld, kateri znesek se je porabil za nakup štirih letnikov »Vrtca« za šol. knjižnico. Z odlokom št. 982 od dne 18. maja 1891 je okr. šol. svet parpisal za dne 9. julija dražbo za zidanje šol. poslopja. Zidanje so prevzeli Filip Stulčji, Franc Gruntar in Filip Poljšak, postar, za 6495 gld; provizij je znašal 6810 gld. Dne 16. julija se jim je odmeril prostor za zidanje in 1. avgusta se je postavil temeljni kamen. Dne 16. julija se je formiral novi kraj. šol. svet, katerega so tvorili:

Prepis podčrtanega besedila: Dne 19. junija (1891) je daroval Ignac Gruntar, notar v Logatcu, 5 gld (goldinarjev), kateri znesek se je porabil za nakup štirih letnikov »Vrtca« za šol. knjižnico.

Slika 2: Izpis iz Šolske kronike šole v Šmarjah

Zato sem bila presenečena nad zgodbo, ki nam jo je predstavila ravnateljica naše šole po obisku ugledne šole v tujini. Tamkajšnji vodja jim je povedal, da so zaradi nizke statistike izposoje v šolski knjižnici knjižnico enostavno razpustili, delovno mesto knjižničarja pa ukinili. (Povzeto po ustni predstavitvi ravnateljice Mirjam Kalin na konferenci OŠ Dobravlje, 31. 1. 2019.) Zato se ponovno sprašujem: Kaj potrebujejo otroci? Poleg varnega družinskega

okolja še spodbudno in motivirajoče šolsko okolje. Del tega smo tudi šolski knjižničarji in zelo se zavedamo naše vloge pri razvoju otrok in njihove bralne kulture kot osnove za učenje in sposobnosti uvida v lepo. Zaradi tega zavedanja se na naši šoli oziroma v šolski knjižnici izbrano posvečamo prav izposoji knjig. Kako podajamo knjige v otroške roke? Preden predstavim naš praktični vzorec izposoje na petih lokacijah, naj kot zanimivost prikažem zapi-



Prepis podčrtanega besedila: Šolska knjižnica šteje 191 knjig.

Slika 3: Izpis iz Šolske kronike šole v Šmarjah

učence in vrredo Kravje Karol.

Šola je nadzoroval okr. šol. nadzornik
Martelane Vladi dne 2. februarja in 18. junija.

V sporazumu s SKNOO in domačim
redarstvenim referentom je bila dne 22. VI. 1946.
izvedena razdelitev sladkorja po 1/4 kg na otroka,
dar irskega RN.

Osnovala se je mladinska in učiteljska
knjižnica. Za mladinsko knjižnico je darovala
36 knjig bežigradska osnovna šola v Ljubljani, za
učiteljsko knjižnico pa 9 knjig. Ostale knjige so
podarili domačini. Mladinska knjižnica šteje
39 knjig, učiteljska pa 25.

Šolsko leto se je zaključilo z javnim
mestopom dne 29. junija 1946.

Videl dne 31.5.47.
Krajinčič
okr. šol. nadz.

Lovro Jurič
šol. upr.

Prepis podčrtanega besedila: Osnovala se je mladinska in učiteljska knjižnica. Za mladinsko knjižnico je darovala 36 knjig bežigradska osnovna šola v Ljubljani, za učiteljsko knjižnico pa 9 knjig. Ostale knjige so podarili domačini. Mladinska knjižnica šteje 39 knjig, učiteljska pa 25.

Slika 4: Izpis iz Šolske kronike šole v Šmarjah

Izpisi iz šolske
kronike ponujajo
dokaz, da se je za
namene vzgoje
in izobraževanja
darovalo sredstva in
knjige.

se iz Šolske kronike Osnovne šole Dobravlje
oziroma podružnične šole v Šmarjah že od leta
1885 naprej. Iz zapisov je razvidno, kako po-
membno je bilo osnivanje šolske knjižnice na
nekoč še samostojni šoli Šmarje, ki je kasneje
postala podružnična šola OŠ Dobravlje.

Zavedanje, da je šolska knjižnica oziroma ob-
danost s knjigami v šoli pomembna za vzgojo
in izobraževanje otrok, ima že zelo dolgo
zgodovino. Izpisi iz šolske kronike ponujajo
dokaz, da se je v ta namen darovalo sredstva in
knjige. Šola in njeno poslanstvo je torej stalo
in obstalo tudi z delovanjem šolskih knjižnic.
Zato je toliko bolj pomembno, da se tega zgo-

dovinskega poslanstva zavedamo tudi danes
in to kljub temu, da je lahko padec izposoje
ponekod v tujini povod za ukinitve dejavnosti
šolske knjižnice.

Kako podamo knjige v roke otrok? Kako jih
današnji šolski sistem pospremi v kompe-
tentne bralce? Ali smo danes sposobni tolike
zavzetosti kot leta 1885? Ali smo sposobni
vzgojiti in izobraziti učence, ki bodo sposobni
jezikovnega razumevanja kot pogoj enakoprav-
nega sodelovanja v Evropski uniji, in učence
naučiti tvorjenja pomena kot bistveno lastnost
za kakovostno preživetje (Grosman, 2004)? To
so vprašanja širšega področja, če ne kar celega



Za prepoznavanje in vrednotenje kakovosti moramo razviti sistem vrednot, ki ima korenine v kulturi.

Vsakokrat, ko za izposojevalnim pultom podajam knjige v roke otrok, se poskušam osredotočiti na dejstvo, da ne gre zgolj za statistiko, ki bo podpirala obstoj šolskih knjižnic, ampak za odnos.

področja vzgoje in izobraževanja. Velik pomen pri tem pa ima tudi poslanstvo šolske knjižnice, naš odnos do knjig, do branja, do tvorjenja pomenov itd. S svojim odnosom do našega poklica in dela pokažemo, kaj želimo podati naprej.

Kako damo učencu knjigo v roke? Kako ga ob tem oговорimo? Kot pravi Grosmanova (2004), je za učence pomembno zavedati se, da je vsako branje dejavna raba jezika, ki od bralca terja zbrano in lahko tudi naporno sledenje besedilu. Učenci, ki jim bodo poznani vsi pozitivni učinki branja – od boljšega šolskega uspeha do samostojnega pridobivanja znanja –, bodo pripravljeni vložiti v branje večji napor. »Za doseganje boljše kakovosti potrebujemo predvsem več znanja – dosežke naravoslovnih znanosti in tehnologije, družboslovnih in humanističnih znanosti. Za prepoznavanje in vrednotenje kakovosti moramo razviti sistem vrednot, ki pa ima korenine v kulturi. Šele znanje, prežeto z vrednotami, prinaša modrost, ki je bistven pogoj že za danes, kaj šele za jutri« (Kornhauser Frazer, 2018, str. 311).

Ugotavljam, da je znanje, ki je prežeto z vrednotami, to, kar otroci od šole in vključno šolske knjižnice lahko pričakujejo. Če imajo možnost graditi svoje kompetence na osnovi varnega družinskega okolja kot naša junaka iz uvodne zgodbe, je cilj dosežen. Od tam naprej pa sledi še lastna angažiranost in aktivnost učenca. Ali kot je v intervjuju v elektronski *Oniplus* povedal znameniti ukrajinski plesalec Sergej Polunin: »Vedno bo delež ljudi, ki bodo predstavo zapustili razočarani, saj so pričakovali klasiko, ples pa bo na primer sodoben. A to je njihovo razumevanje, morda bodo kdaj kasneje razumeli, kaj so pravzaprav videli, morda nikoli! Razumevanje je vedno povezano s tem, kako odprt je posameznik. Gre za občutenje, nekateri tega niso zmožni. Sam sem kot plesalec le prevodnik, skozi katerega teče energija, tehnične zakonitosti plesa pri tem ne štejejo veliko. Najbolj pomembna stvar, ki jo imaš, je energija, tvoja naloga je, da z njo odgovorno upravljaš. Ko nalogo uspešno opraviš, postaneš svoboden. Odgovornost nato pade na ramena tistih, ki jih srečuješ, kaj točno bodo s to energijo storili. Tvoje delo se na tem

mestu konča!« (Godeša, 2019) Naša naloga je, da s poslanstvom šolske knjižnice odgovorno upravljamo, da s knjigo, zgodbo, poezijo omočamo občutenje. Smo le prevodniki, tisti, ki podamo knjigo v roke učencem, učiteljem. Kako to storimo? Kakšno občutenje literarne umetnosti ali znanosti v knjigah doživimo sami? To damo naprej. Zato se vsakokrat, ko za izposojevalnim pultom podajam knjige v roke otrok, poskušam osredotočiti na dejstvo, da ne gre zgolj za statistiko, ki bo podpirala obstoj šolskih knjižnic, ampak za odnos.

Seveda ne smemo prezreti dejstva, da vlagamo napor tudi v sistem in posodobitev izposoje, ki je vsaj na naši šoli vsako šolsko leto višja in je kot statistično poročilo svojevrsten izkaz dela šolske knjižnice. Zato smo uvedli redno izposajo med poukom tudi na vseh štirih podružničnih šolah enkrat na mesec. Vsak mesec izposojam na eni izmed podružničnih šol. Po vrstnem redu šolskih ur se v šolski knjižnici zvrstijo vsi učenci podružnice. To delo je intenzivno, pa vendar je zaradi odnosa z vsemi učenci, ki jim podajam knjige v roke, zanimivo in izpolnjujoče.

Ker pa je mesečna izposoja še vedno premalo, smo sistemu izposoje dodali vrednost s tem, da vsaka učiteljica razrednega pouka izposoja še v svojem oddelku. Prav tako po dogovoru knjige izposojamo med urami slovenščine na matični šoli. Na urah tihega branja se po dogovoru s kolegicami slavistkami včasih zvrstijo cele skupine, oddelki ali zgolj posamezniki. Običajna izposoja sicer poteka prek sistema Cobiss, zato je bilo potrebnega precej dogovarjanja in tudi podpore vodstva šole, da izposajo lahko izvajamo na predstavljen način.

Statistika izposoje se večja, vendar pa ne ostajamo zgolj na nivoju statistike, ampak poskušamo temu prilagoditi tudi dobro nabavo knjižnega in neknjižnega gradiva. Sama izposoja pa naj bi bila vpeta v cilj, ki ga želimo doseči, in to je prevzetost z branjem, ki bo učencem dvignila samozavest, bralno sposobnost in izpolnitev lastne osebnosti za bolj kvalitetno življenje sedaj in v prihodnosti. Kako je nehoteno prevzetost ob branju zaznal Baudelaire v pesmi Moto za obsojeno knjigo?

*Bravec, vnet za mirne sladkosti,
treznim in blagim mislim vdan,
pusti to knjigo mračnih sanj,
divje sle in motne bridkosti.*

[...]

*Ampak, če ti zdrži pogled,
ko je predrl v globočino,
beri, in nehote boš prevzet [...]*

(Boudelaire, 1984, str. 91)

**Sama izposoja naj
bi bila vpeta v cilj,
ki ga želimo doseči,
in to je prevzetost
z branjem, ki bo
učencem dvignila
samozavest, bralno
sposobnost in
izpolnitev lastne
osebnosti za
bolj kvalitetno
življenje sedaj in v
prihodnosti.**

SKLEP

Poslanstvo šolske knjižnice in nas šolskih knjižničarjev je torej v spremljanju naših učencev na njihovih poteh branja, ki naj jih nehote prevzamejo v funkciji dobrega prepoznavanja pomenov in njihovega vrednotenja.

Glede na zadnjo raziskavo o bralni kulturi in nakupovanju knjig v Sloveniji (Čehovin Korsik, 2019), ki kaže na to, da samo 30 % slovenskih družin bere svojim otrokom, na Norveškem pa svojim otrokom bere kar 80 % odraslih, lahko sklepamo, da smo šele na začetku poti. Sposobnost funkcionalnega branja je temelj za učečo se družbo in gospodarski ter ekonomski

ki razvoj. To je temeljno izhodišče za dvig narodove kulture in zavesti, kjer pa je potrebna še nadgradnja bralne pismenosti ali prevzetost ob branju, kot je zapisal Boudelaire. Vsekakor bo treba krepiti kulturo branja v družinskem okolju, ki starše povezuje z otroki, tako kot v izhodiščni zgodbi, na nacionalni ravni pa v osnovnih šolah dati večji poudarek funkciji šolskih knjižnic in motivaciji za branje kot večini za izgradnjo dobrega ekonomskega položaja in večini za umetniški užitek. Šolske knjižnice naj bi postale središče šol, kjer se izvaja izposoja knjig, branje, pisanje, druženje in navduševanje za pisano besedo. Knjiga naj bi šla v roke otrok in učiteljev ne zaradi statistike, ampak kot vrednota, ki krepí intelekt in duha. Za to pa moramo brati tudi odrasli, učitelji, knjižničarji, starši, politiki, umetniki, znanstveniki in gospodarstveniki. Samo navdušen knjižničar lahko spodbuja branje in čar literature. Koliko pa za to poskrbimo sami oziroma izobraževalni sistem za naš poklic? Mogoče je lahko to ključno vprašanje, na katerega bi bilo treba odgovoriti, če želimo izboljšati naše strokovno poslanstvo in s tem nivo bralne pismenosti bodočih generacij. ●

Viri

- Bahor, S. (2015). *Šolske knjižnice. Tečaj za začetnike v stroki*. Pridobljeno 5. 3. 2019 s https://www.nuk.uni-lj.si/sites/default/files/dokumenti/2016/izobrazevanje/Solske_knjiznice.pdf.
- Boudelaire (1984). Ljubljana: Mladinska knjiga.
- Carnavas, P. (2015). *Otroka, ki sta imela rada knjige*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- Grosman, M. (2006). *Razsežnosti branja: za boljše bralno pismenost*. Ljubljana: Karantanija.
- Grosman, M. (2004). *Zagovor branja: bralec in književnost v 21. stoletju*. Ljubljana: Sophia.
- Čehovin Korsik, M. (2019): V 40 letih se glede bralnih navad nismo premaknili. Intervju z Mihom Kovačem, pridobljeno 21.11.2019 s <https://misli.sta.si/2698184/miha-kovac-za-sta-v-40-letih-se-glede-bralnih-navad-nismo-premaknili>.

- sta.si/2698184/miha-kovac-za-sta-v-40-letih-se-glede-bralnih-navad-nismo-premaknili.
- Kornhauser Frazer, A. (2018). *Poti in srečanja*. Ljubljana: Modrijan.
- Kulturno-umetnostna vzgoja: priročnik s primeri dobre prakse iz vrtcev, osnovnih in srednjih šol* (2011). Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport: Zavod republike Slovenije za šolstvo.
- Godeša, P. (2019). Na Zahodu ni prostora za iskrenost. Intervju s Sergejem Poluninom, *Onaplus*, pridobljeno 5. 3. 2019 s <https://www.onaplus.si/sergej-polunin-na-zahodu-ni-prostora-za-iskrenost>.
- Standardi za učenca 21. stoletja*. (2011). Ljubljana: Zveza bibliotekarskih društev Slovenije.



IRMA KREČIČ SLEJKO, šolska knjižničarka

Naslov: Osnovna šola Dobravlje, Dobravlje 1, 5263 Dobravlje

E-naslov: irma.krecic-slejko@os-dobravlje.si